

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 4Stk/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8019200535
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Príbelská
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:8019200535.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. (sudkyňa spravodajkyňa) a členov senátu JUDr. Juraja Vališa, LL.M. a Mgr. Petra Macha, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) BILLA s.r.o., so sídlom Bratislava, Bajkalská 19/A,, IČO: 31 347 037, právne zastúpeného SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, proti žalovanému Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Botanická 17, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č.k. 1311/2019 zo dňa 11. júna 2019 a rozhodnutia Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Humenné č.k. 2019/00180-03 zo dňa 6. marca 2019 o uložení úhrnnej pokuty vo výške 12 000,- Eur, na základe správnej žaloby vo veciach správneho trestania, v konaní o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 6S/38/2019-119 zo dňa 21. apríla 2022, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 6S/38/2019-119 zo dňa 21. apríla 2022 zrušuje a vec vracia Správnemu súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Regionálna veterinárna a potravinová správa Humenné (ďalej len „prvostupňový orgán“) vydal rozhodnutie č.k. 2019/00180-03 zo dňa 6. marca 2019 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým žalobcu uznal zodpovedným zo spáchania správnych deliktov podľa § 28 ods. 2 písm. f/ v spojení s § 28 ods.6, § 28 ods. 2 písm. o/ viacerými skutkami a § 28 ods. 2 písm. o) v spojení s § 28 ods.6 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení účinnom do 30. apríla 2019 (ďalej len „zákon o potravinách“) a uložil mu úhrnnú pokutu 12 000,- Eur podľa § 28 ods. 2 písm. o/ v spojení s § 28 ods. 6 zákona o potravinách za to, že opakovane neudržiaval potravinárske priestory a zariadenia v čistote a v dobrom stave údržby, nedodržiaval požiadavky na hygienu potravinárskych priestorov a zariadení a opakovane umiestňoval na trh potraviny nesprávne označené.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č.k.: 1311/2019 zo dňa 11. júna 2019, ktorým podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

II. Konanie pred správnym súdom

3. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „správny súd“), ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a vec vrátiť na ďalšie konanie, a priznania práva na náhradu trov konania.

4. Správny súd rozsudkom č.k. 6S/138/2019-119 zo dňa 21. apríla 2022 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj ako „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie.

5. Správny súd s poukazom na § 182 ods. 1 písm. g/ SSP nenariadil pojednávanie, keďže podľa jeho názoru žalobca nariadenie pojednávania v žalobe nepožiadaval, rovnako takúto žiadosť neinicioval ani žalovaný vo vyjadrení k žalobe.

III. Kasačná sťažnosť, stanovisko účastníkov

6. Proti napadnutému rozsudku podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g/ a f/ SSP, v ktorej navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil správneho súdu na ďalšie konanie, a alternatívne, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie prvostupňového orgánu zrušuje a vec vracia prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby kasačný súd priznal sťažovateľovi právo na náhradu trov kasačného konania v plnom rozsahu.

7. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti okrem iného namietal, že správny súd nenariadil vo veci pojednávanie, hoci žalobca na nariadení pojednávania výslovne trval, a teda podľa sťažovateľa správny súd postupoval v rozpore s § 107 ods. 1 písm. a/ SSP, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

8. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zotrval na svojej doterajšej argumentácii, ktorá je kasačnému súdu známa. Zdôraznil, že jeho postup bol v súlade so zákonom o potravinách a Nariadením (ES) č. 852/2004 Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o hygiene potravín. V závere vyjadrenia zároveň navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

IV. Právne posúdenie veci kasačným súdom

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal rozsudok správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho právomoc a príslušnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 11 písm. h/ SSP.

10. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení dňa vyhlásenia v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

11. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozsudku, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas.

12. Po preskúmaní napadnutého rozsudku správneho súdu a kasačnej sťažnosti, ako aj podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

V. Posúdenie námietok kasačnej sťažnosti

13. Predtým než kasačný súd pristúpil ku kasačným bodom týkajúcim sa merita veci považoval za potrebné v prvom rade posúdiť námietky sťažovateľa týkajúce porušenia jeho procesných práv nesprávnym procesným postupom správneho súdu, ktoré malo vyústiť v porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/ SSP.

14. Procesný postup, ktorý sťažovateľ namieta spočíva v tom, že napriek jeho žiadosti správny súd pojednávanie nenariadil, čo je v rozpore s ustanovením § 107 ods. 1 písm. a/ SSP. Sťažovateľ preukázateľne na str. 8 jeho správnej žaloby uviedol, že žiada vo veci nariadenie pojednávania. Nemožno preto hovoriť o pravdivosti tvrdenia správneho súdu v bode 50 napadnutého rozsudku, že by žalobca a ani žalovaný o uskutočnenie pojednávania nežiadal, v dôsledku čoho je zrejme, že jeho procesný postup bol v zásadom v rozpore s imperatívom ustanoveným v § 107 ods. 1 písm. a) SSP, čím

zaťažil napadnutý rozsudok (respektíve konanie pred jeho vyhlásením) vadou nesprávneho procesného postupu.

15. Kasačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nie každý nesprávny postup správneho súdu musí nevyhnutne znamenať aj zásah do práva na spravodlivý proces. Pre vyvodenie záveru, či je dôvodné uplatnenie sťažnostného bodu v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/ SSP kasačný súd pristúpil k vyhodnoteniu, či postup správneho súdu bol tak intenzívnym zásahom do práv sťažovateľov, že je ho možné vyhodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces účastníka konania.

16. V kontexte prejednávanej veci je kasačný súd toho názoru, že nesprávny procesný postup správneho súdu v konečnom dôsledku vyústil v porušenie práva sťažovateľa na spravodlivý proces, konkrétne práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania ustanoveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy.

17. Zásada audiatur et altera pars (nech je vypočutá aj druhá strana) patrí medzi neopomenuteľné prvky práva na spravodlivý proces. Z uvedenej zásady plynie povinnosť správneho súdu vytvoriť priestor, ktorý účastníkovi konania zaručí možnosť účinne uplatňovať argumenty a námietky, ktoré môžu ovplyvniť rozhodovanie správneho súdu, a to nie len umožnením predniesť žalobu (respektíve vyjadrenia k nej) jeho právnenému zástupcovi.

18. V zmysle vyššie uvedeného je jednoznačne možné uznať dôvodnosť námietky uplatnenej v kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/ SSP. Pochybenie súdu, keď zrejme omylom opomenul skutočnosť, že sťažovateľ výslovne žiadal nariadenie pojednávania v zmysle § 107 ods. 1 písm. a) SSP, tak spôsobilo porušenie práva sťažovateľa na spravodlivý proces.

VI. Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie rozsudku v časti trov

19. Kasačný súd, poukazujúc na vyššie uvedené, konštatuje, že kasačná sťažnosť sťažovateľa bola dôvodná. Zároveň však nepovažoval za dôvodné zaoberať sa vecnou stránkou kasačnej sťažnosti, keďže vzhliadol dôvodnosť sťažnostného bodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/ SSP. Preto napadnutý rozsudok správneho súdu zrušil a vec vrátil Správnenému súdu v Košiciach (právnenému nástupcovi Krajského súdu v Prešove v oblasti správneho súdnictva - § 3 ods. 3 písm. a/ zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov) na ďalšie konanie podľa § 462 ods. 1 SSP.

20. V ďalšom konaní bude správny súd postupovať tak, ako mu naznačil kasačný súd v odôvodnení tohto rozsudku. Vyjadreným právnym názorom kasačného súdu je pritom správny súd viazaný (§ 469 SSP). V ďalšom konaní správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 463 v spojení s § 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.